

**Vraag nr. 45**  
**van 10 december 2004**  
**van mevrouw ELKE ROEX**

*Vlaams Fonds – Boekhoudreglementering*

De nieuwe VZW-wetgeving legt een aantal verplichtingen op aan de grote VZW's inzake het neerleggen van rekeningen en sociale balans. Deze komt niet helemaal overeen met de boekhoudreglementering van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) (besluit Vlaamse Regering van 10 december 1986 betreffende de boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor de instellingen erkend in het kader van het Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten).

Ik heb vernomen uit de sector dat dit voor problemen zal zorgen op het moment dat de voorzieningen hun jaarrekeningen zullen moeten neerleggen.

- a) De voorzieningen moeten voortaan twee jaarrekeningen maken : een jaarrekening voor de Nationale Bank en een jaarrekening voor het Vlaams Fonds.

Deze kunnen verschillende resultaten opleveren. Het belangrijkste verschil zit in de plaats op de balans waar de subsidies geboekt worden. In het schema van de Nationale Bank staan de kapitaalsubsidies in het bedrijfsresultaat. In het schema van het Vlaams Fonds is dit resultaat lager : de kapitaalsubsidies worden opgenomen in financiële opbrengsten en komen bijgevolg in het resultaat van de gewone bedrijfsuitoefening.

Doordat er posten op een verschillende plaats geboekt worden in de twee balansen, komen de twee toelichtingen uiteraard ook niet overeen.

Het zal dus onmogelijk blijken om de toelichting die het Vlaams Fonds vraagt, te verwerken op standaardformulieren van de Nationale Bank. Doordat de Nationale Bank controles uitvoert op bedragen uit de toelichting, zullen hieruit fouten worden afgeleid en kan de jaarrekening die opgesteld is volgens de richtlijnen van het Vlaams Fonds geweigerd worden. Omgekeerd zal het Vlaams Fonds de jaarrekeningen die opgesteld zijn volgens de

nieuwe VZW-wet weigeren (wat nu ook reeds gebeurt als er minimale afwijkingen vastgesteld worden).

- b) De nieuwe VZW-wet bepaalt dat een grote VZW die aan twee van de drie volgende voorwaarden voldoet, een commissaris-revisor moet benoemen. Deze voorwaarden zijn : 50 voltijdse werknemers, 6,25 miljoen ontvangsten en 3,125 miljoen balanstotaal.

In de boekhoudreglementering van het VFSIPH staat dat elk niet-afgesloten boekjaar geboekt moet worden, enerzijds als vordering, anderzijds als voorschot. Dit maakt uiteraard een groot verschil voor het balanstotaal. Diverse voorzieningen die minder dan 50 voltijds-equivalenten in dienst hebben, vallen voortaan door deze verplichting onder de noemer van "grote voorziening" en moeten bijgevolg een commissaris-revisor aanstellen. Dit betekent ernstige en nieuwe meerkosten, die louter en alleen volgen uit de boekhoudkundige regels die het Vlaams Fonds oplegt.

1. Wordt de regelgeving van het Vlaams Fonds (BVR van 10 december 1986) compatibel gemaakt met de nieuwe VZW-wet, zodat voorzieningen slechts één jaarrekening dienen op te maken ?
2. Wordt de regelgeving van het Vlaams Fonds dan ook in die zin aangepast dat de voorschotten als opbrengst en enkel het saldo als vordering (resp. als schuld) geboekt worden ?
3. Krijgen de erkende voorzieningen reeds bij de start van het nieuwe jaar instructies over de wijze waarop ze hun boekhouding zowel op de nieuwe VZW-wetgeving als de Vlaams Fonds-regelgeving moeten afstemmen ?

**Antwoord**

Vanuit het Vlaams Fonds is de invoering van de nieuwe VZW-wetgeving opgevolgd. Er werden in eerste instantie niet onmiddellijk problemen verwacht.

De wet van 2 mei 2002 bepaalt: "De §§ 2 en 3 zijn niet van toepassing op verenigingen die wegens de aard van hun hoofdactiviteit onderworpen zijn

aan bijzondere, uit een wetgeving of een overheidsreglementering voortvloeiende regels betreffende het houden van hun boekhouding en betreffende hun jaarrekening, voor zover zij minstens gelijkwaardig zijn aan die bepaald op grond van deze wet". Het zou de VZW zelf zijn die moet uitmaken of de boekhouding die zij voert gelijkwaardig is.

Na analyse door de boekhoudkundige specialisten binnen het Vlaams Fonds werd ervan uitgegaan dat de boekhoudregels zoals opgelegd door het Vlaams Fonds, inderdaad gelijkwaardig zijn; gelet op het uitstel voor één jaar werd ervoor geopteerd om op dit moment geen omzendbrief met dit standpunt rond te sturen, maar voorlopig de verdere ontwikkelingen af te wachten. Bovendien ging het Vlaams Fonds ervan uit dat er geen bijkomende stappen moesten ondernomen worden. Er werd immers van uitgegaan dat er geen twee verschillende jaarrekeningen zouden voorgelegd moeten worden.

Deze stellingname wordt momenteel door derden betwist. Zij menen dat de Nationale Bank hoe dan ook de jaarrekeningen die opgesteld zijn conform de boekhoudregelgeving voor de Vlaams Fonds-voorzieningen, zal weigeren. Wij hebben geen zicht op hun verdere argumentatie.

Wat de benoeming van een commissaris-revisor betreft, is het inderdaad zo dat een grote VZW die aan twee van de drie volgende voorwaarden voldoet, met name 50 voltijdse werknemers, 6,25 miljoen ontvangsten en 3,125 miljoen balanstotaal, een commissaris-revisor moet benoemen. Vanuit de boekhoudreglementering van het Vlaams Fonds moeten voor elk niet-afgesloten boekjaar inzake subsidiëring, de raming van de totale subsidies geboekt worden als vordering en de verkregen voorschotten als schuld. Pas bij de afrekening worden de vorderingen en de schulden tegenover elkaar weggeboekt. Daardoor is er een gevoelige stijging van het balanstotaal.

Deze verplichte boekingswijze is inderdaad afwijkend van de algemeen boekhoudkundige praktijk en brengt mee dat een aantal voorzieningen op die manier voldoen aan twee van de drie genoemde voorwaarden. Wij schatten dit aantal voorzieningen op ongeveer 10 %; de overige komen hoe dan ook niet aan twee van de drie

voorwaarden of zouden ook zonder deze specifieke regel aan twee van de drie voorwaarden voldoen. Deze verplichting brengt inderdaad extra kosten mee.

Ondertussen heeft de bevoegde federale minister de invoering van de betrokken regelgeving op de VZW's voor een jaar uitgesteld. Gelet op bovenstaande opmerkingen heeft de raad van bestuur van het Vlaams Fonds beslist dat er binnen het Vlaams Fonds een werkgroep zal opgericht worden die de herziening van het BVR van 10 december 1986 moet voorbereiden. Naast de genoemde knelpunten is dit een gelegenheid om ook andere anomalieën en verouderde elementen uit deze regelgeving aan te passen.

In antwoord op de concrete vragen.

1. De regelgeving van het Vlaams Fonds zal zoveel als mogelijk en nodig compatibel gemaakt worden met de nieuwe VZW-wet; het moet alleszins een uitgangspunt zijn dat de voorzieningen slechts één jaarrekening moeten indienen.
2. Het aanpassen van de regelgeving in die zin dat de voorschotten als opbrengst en enkel het saldo als vordering of schuld zullen geboekt worden, zal zeker een onderwerp zijn in de betrokken werkgroep. Hierbij moet er echter op gelet worden dat door een gewijzigde manier van boeken een aantal relevante beleidsgegevens niet verloren gaan.
3. Het Vlaams Fonds had gepland om zijn oorspronkelijk standpunt aan de sector te communiceren.

Mogelijk kunnen richtlijnen om een en ander extracomptabel bij te houden, hier een oplossing bieden.

Gelet op de recente ontwikkelingen zal dit echter aangepast worden, en zal aan de sector worden meegedeeld dat de materie in 2005 verder zal onderzocht worden en eventuele voorstellen tot aanpassing van de regelgeving zullen ontwikkeld worden.